

Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
ВСП «Гуманітарно-педагогічний фаховий коледж МДУ»

ФІНАНСОВА ГРАМОТНІСТЬ: практикум

для здобувачів фахової передвищої освіти
спеціальностей 013 Початкова освіта, 012 Дошкільна освіта

Мукачево, 2024

Розглянуто та схвалено методичною радою ВСП «Гуманітарно-педагогічний фаховий коледж МДУ» (протокол №5 від 22.03.2024 р.)

Ухвалено НМР університету (протокол №11 від 21.05.2024 р.)

Укладач:

Грицько Вікторія Василівна, доктор філософії (PhD), викладачка суспільних дисциплін ВСП «ГПФК МДУ»

Рецензент:

Гладинець Наталія Юріївна, к.е.н., доцент кафедри економіки та фінансів МДУ

Ф59

Фінансова грамотність: практикум для здобувачів фахової передвищої освіти спеціальностей 013 Початкова освіта, 012 Дошкільна освіта. Укл. В.В.Грицько. Мукачево, 2024. 32 с. (1,1 др.арк)

Використання практикума звільняє здобувачів освіти від непродуктивної механічної роботи, орієнтуючи на обов'язкові результати навчання, формування дослідницьких умінь та навичок, не позбавляючи власної творчості по засвоєнню знань.

Видання адресоване здобувачам освіти спеціальності 013 Початкова освіта та 012 Дошкільна освіта для розвитку вмінь управління особистими фінансами, навичок практичного використання сучасних фінансових продуктів та послуг, вміння власного фінансового планування, що дасть змогу комфортно почуватися в сучасному світі та приймати правильні самостійні фінансові рішення

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА.....	4
ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРАКТИЧНИХ РОБІТ.....	5
ПРАКТИЧНА РОБОТА №1. Визначити фактори, на які необхідно зважати при виборі професії та побудови кар'єри	6
ПРАКТИЧНА РОБОТА №2. Охарактеризувати способи ведення сімейного бюджету	9
ПРАКТИЧНА РОБОТА №3 Планування великих подій.....	13
ПРАКТИЧНА РОБОТА №4 Суть поняття валюта	17
ПРАКТИЧНА РОБОТА №5 Розрахувати процентні доходи вкладника в залежності від методу нарахування процентів	21
ПРАКТИЧНА РОБОТА №6 Створення стратегії для розумного планування та здійснення значних покупок	25
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПРАКТИЧНИХ РОБІТ ТА ДОСЛІДЖЕНЬ.....	29
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ТА ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ...	30

ПЕРЕДМОВА

Фінансова грамотність допомагає зрозуміти ключові фінансові поняття і використовувати їх для прийняття власних рішень про доходи, витрати і заощадження, для вибору відповідних фінансових інструментів, планування бюджету, накопичення коштів на майбутні цілі тощо.

Метою вивчення навчальної дисципліни є підвищення рівня фінансової грамотності, набуття практичних навичок використання фінансових продуктів, ефективне управління власним бюджетом, прийняття впевнених та зважених фінансових рішень відповідно до життєвих обставин.

Новий Закон України «Про освіту» (стаття 12) декларує, що освіта має спрямовуватися на формування ключових компетентностей, необхідних сучасній людині. Однією з таких ключових компетентностей є підприємливість і фінансова грамотність. Саме на формування цієї компетентності орієнтований цей робочий зошит.

У підсумку вивчення навчальної дисципліни «Фінансова грамотність» здобувачі освіти повинні набути таких програмних результатів навчання:

- формування навичок фінансового планування життя;
- планування великих подій і покупок, здійснення розумних покупок;
- формування практичних аспектів відкриття власної справи і використання в повсякденному житті FinTech;
- вміння управляти особистими і сімейними фінансами для підвищення власного добробуту;
- формування навичок користування фінансовими послугами, продуктами та інтернет-банкінгом;
- управління та накопичення власних заощаджень, зменшення або уникнення ризику непосильних боргів;
- формування практичних знань для розпізнавання шахрайських схем «швидкого забезпечення» або інших фінансових пірамід.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРАКТИЧНИХ РОБІТ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Визначити фактори, на які необхідно зважати при виборі професії та побудови кар'єри	2
2.	Охарактеризувати способи ведення сімейного бюджету	2
3.	Планування великих подій	1
4.	Суть поняття валюта	1
5.	Розрахувати процентні доходи вкладника в залежності від методу нарахування процентів	2
6.	Створення стратегії для розумного планування та здійснення значних покупок	2
<i>Разом за семестр</i>		<i>10</i>

ПРАКТИЧНА РОБОТА №1
Визначити фактори, на які необхідно зважати при виборі професії та побудови карєри

Завдання 1

Можлива одна правильна відповідь.

1. У якій сфері фріланс не може бути застосований:
 - а) переклад тексту;
 - б) підготовка аналітичного звіту з найбільш популярних професій серед молоді;
 - в) торгівля зареєстрованими ліками;
 - г) розробка концепції реклами певних товарів.

2. До переваг фрілансу може належати:
 - а) можливість самостійно планувати час роботи;
 - б) сплата лікарняного в разі хвороби;
 - в) оплачувана відпустка;
 - г) гарантованість замовлень від клієнтів.

3. Яка риса є спільною для роботи за наймом та фрілансу:
 - а) стабільний дохід;
 - б) виплата соціальної допомоги в разі хвороби;
 - в) оплачувана відпустка;
 - г) «немасштабованість» винагороди за працю.

4. Який чинник, що визначає рівень оплати праці, є об'єктивно лімітованим:
 - а) середній дохід, що пропонується на ринку за виконану роботу;
 - б) кількість відпрацьованого часу;
 - в) бонуси як надбавка до заробітної плати;
 - г) обсяг знань і навичок найманого працівника.

5. Першим кроком у виборі вами професії має бути з'ясування:
 - а) працівники якої професії отримують найвищі доходи;
 - б) напрямів, які найбільше вас цікавлять і відповідають вашим цінностям;
 - в) можливостей отримання різноманітних сертифікатів, особливо безкоштовних;

г) можливостей безкоштовного вступу до коледжів чи вишів у вашому регіоні.

Завдання 2

Відповідь обґрунтуйте.

1. Які чинники впливають на вибір професії?

2. Від чого залежить співвідношення основної та додаткової заробітної плати?

3. Як можна розпізнати фальшиві гроші?

4. На якій купюрі зображене вписане в трикутник «всевидяче око», яке дехто називає масонським символом?

5. Цікаві факти про гроші.

Завдання 3.

Розгадайте ребус.

Π € _д М 100
+ В

ПРАКТИЧНА РОБОТА №2

Складання та ведення сімейного бюджету

Завдання 1

Можлива одна або декілька правильних відповідей.

1. Найбільш «просунутим» способом ведення бюджету сім'ї є:
 - а) фіксація надходжень і видатків;
 - б) розподіл надходжень і видатків за певними категоріями;
 - в) запис, аналіз і прогнозування надходжень і видатків;
 - г) запис, аналіз, прогнозування та контроль надходжень і видатків.

2. Коли людина складає та веде особистий бюджет, вона:
 - а) обов'язково спрямовує кошти в «загальний казан»;
 - б) отримує достовірну інформацію про свої надходження та видатки;
 - в) усвідомлює, чи виправдано жити «в борг»;
 - г) зобов'язана надавати його до податкових органів і банків.

3. Доцільно, щоб сімейний бюджет містив очікувані надходження та видатки на період:
 - а) до одного місяця;
 - б) до трьох місяців;
 - в) до шести місяців;
 - г) від декількох місяців до року.

4. Якщо надходження залишаються в того члена сім'ї, який їх заробив, а витрати, які є спільними для сім'ї, розподіляються порівну або пропорційно до розміру отриманих надходжень кожного члена сім'ї, такий бюджет називають:
 - а) спільним;
 - б) роздільним;
 - в) спільно-роздільним;
 - г) збалансованим.

5. Принцип «сплати спочатку собі» означає, що після отримання надходжень першочерговими видатками мають бути видатки на забезпечення:
 - а) поточних потреб;
 - б) відпочинку;

- в) фінансової свободи;
- г) освіти.

6. Надходження сім'ї становлять 25 000 грн, а видатки – 20 000 грн. Це означає, що бюджет цієї сім'ї є:

- а) дефіцитним;
- б) профіцитним;
- в) збалансованим;
- г) роздільним.

Завдання 2

Дайте відповідь (так/ні).

1. Що довшим є горизонт планування, то вища вірогідність дотримання сімейного бюджету. _____
2. До прогнозу надходжень варто зараховувати випадкові надходження. _____
3. Домогосподарства завжди налаштовані систематично складати сімейний бюджет. _____
4. Стійкий профіцит бюджету за умови постійних надходжень від запозичень є негативним явищем. _____

Завдання 3

Дайте відповідь:

Метод конвертів, метод глечиків – який із методів складання та ведення особистого (сімейного) бюджету ви вважаєте найбільш прийнятним для себе способом ефективного управління фінансами?

Завдання 4

Задача

Сім'я Ярема складається з трьох осіб. Тато Олег є підприємцем, мама Марина працює вчителькою, донька Аліна є студенткою. За минулий

місяць тато Олег отримав чистий дохід від свого бізнесу в розмірі 20 000 грн і вирішив 40% спрямувати до сімейного бюджету, а решту – вкласти в розвиток бізнесу. Мама Марина отримала зарплату в розмірі 7 000 грн та чистий дохід від надання приватних уроків у розмірі 3 500 грн. Донька Аліна отримала стипендію в розмірі 1 200 грн. Тато Олег має 150 000 грн на довгостроковому депозиті в банку, який щомісяця дає чистий дохід 2 500 грн.

Тепер поглянемо на видатки цієї сім'ї за минулий місяць. Передусім, це сплата за комунальні послуги, яка становила 3 200 грн, з них 2 000 грн – це плата за опалення. Також витрати на продукти харчування – 4 500 грн. Донька Аліна, як і було заплановано, записалася на курси іноземної мови, вартість яких становила 5 700 грн. Мама Марина випадково зіпсувала зимову куртку, яка не підлягала ремонту, а тому мусила придбати нову за ціною 5 500 грн. Тато Олег витратив 2 000 грн на пальне. Витрати сім'ї за користування громадським транспортом становили 600 грн. На інші дрібні витрати сім'я щомісяця закладає 700 грн, які й було витрачено.

Користуючись даними заповніть таблицю «Бюджет 1.1» та складіть сімейний бюджет родини за минулий місяць. Яким є бюджет за рівнем збалансованості? Якщо згадати метод глечиків, чи бракує якогось компонента?

Надходження	Видатки
Разом:	Разом:

ПРАКТИЧНА РОБОТА №3

Планування великих подій

Завдання 1

Можлива одна або декілька правильних відповідей.

1. Домогосподарство має надходження в розмірі 20 000 грн, а видатки – у розмірі 15 500 грн, отже, потенційно таке домогосподарство може бути:

- а) нетто-позичальником;
- б) нетто-кредитором;
- в) фінансовим посередником;
- г) правильна відповідь відсутня.

2. Будь-який фінансовий посередник в Україні повинен мати:

- а) статутний капітал в розмірі 500 млн грн;
- б) засновників – резидентів України;
- в) ліцензію на провадження відповідних видів діяльності;
- г) офіційний веб-сайт, зареєстрований у фінансовому регуляторі.

3. Якщо банк, власником якого є приватна особа, збанкрутує, то кошти на поточному рахунку фізичної особи:

- а) зникнуть;
- б) поверне держава в повному обсязі;
- в) відшкодує Фонд гарантування в обсягах відповідно до чинного законодавства;
- г) видадуть на першу вимогу власника рахунку.

4. CVV2/CVC2 – код, призначений для:

- а) зняття коштів у банкоматі;
- б) ідентифікації банківським працівником;
- в) підтвердження операції в мережі Інтернет;
- г) усі відповіді правильні.

5. Оберіть найповніше та правильне визначення страхування: страхування – це...

- а) події, які мають такі спільні риси: імовірність настання, випадковість і непередбачуваність настання подій; негативні наслідки;

б) відносини, які виникають між страховиком і страхувальником унаслідок реалізації страхового ризику та настання страхового випадку;

в) відносини, у яких особа (страхувальник) передає ризик настання несприятливої події або втрат від неї страховій компанії за певну винагороду, а страхова компанія, у разі реалізації ризику, має виплатити страхувальнику визначену суму або відшкодувати втрати;

г) фінансова послуга для захисту споживачів від непередбачуваних подій, як-от: утрата працездатності, захворювання, нещасні випадки тощо.

6. Людина стала власником поліса медичного страхування. У стані алкогольного сп'яніння вона зламала ногу. Чи відшкодує страхова компанія витрати на лікування:

а) так, адже страховий випадок настав, а отже, страхова компанія має сплатити за лікування;

б) так, однак страхова компанія відшкодує витрати на лікування лише частково, оскільки людина була в стані алкогольного сп'яніння;

в) ні, оскільки це – нещасний випадок, то буде відмовлено у відшкодуванні за полісом медичного страхування;

г) ні, страхова компанія відмовить у виплаті страхового відшкодування через те, що людина перебувала в стані алкогольного сп'яніння.

7. Яка фінансова установа може працювати як комісійний магазин:

а) кредитна спілка;

б) фінансова компанія;

в) ломбард;

г) лізингова компанія.

8. До якої небанківської фінансової установи людина має сплатити вступний і пайовий внески, перш ніж вона зможе скористатися її послугами:

а) до фінансової компанії;

б) до ломбарду;

в) до лізингової компанії;

г) до кредитної спілки.

9. Яке з тверджень є правильним:

а) євро є національною валютою України;

б) євро є іноземною валютою в Україні;

- в) гривня є національною валютою України;
- г) долар США є національною валютою України.

10. Яка установа є емітентом гривні:

- а) державний банк;
- б) Національний банк України;
- в) державна фінансова компанія;
- г) Європейський центральний банк.

Завдання 2

Задача

Будучи в турі по Європі, ви заїхали Будапешту, і, побачили сувенір, за який можна розрахуватися трьома валютами – доларами США, євро та місцевою валютою – форинтом. Ціна сувеніра в угорських форинтах становить f10200, у доларах США – \$27, а в євро – €23.

Зайшовши в Інтернет, ви знайшли такі офіційні курси валют до української гривні: 1 долар США – 38,80 грн; 1 євро – 42,35 грн; 1 форинт – 0,11 грн. З'ясуйте, у якій валюті купівля сувеніру буде найвигіднішою, якщо у вас є гроші в усіх перелічених валютах.

Завдання 3

Ситуація «Тур Європою»

Ви вирішили з другом/подругою у липні поїхати у тур Європою, самостійно організувати свою подорож. 60 % від потрібної суми Вам готові дати батьки, Ваші власні заощадження складають 10 % від необхідної суми.

Завдання:

1. Скласти план/графік та бюджет подорожі.
2. Визначити потребу в коштах.
3. Визначити джерела фінансування.
4. Вивчити умови страхування туристів.

ПРАКТИЧНА РОБОТА №4

Суть поняття валюта

Завдання 1

Можлива одна або декілька правильних відповідей.

1. Валютні відносини охоплюють:

- а) експорт товару;
- б) надання економічної та технічної допомоги за кордон;
- в) імпорт товару;
- г) функціонування валюти у зовнішньоекономічній торгівлі;
- г) укладання угод щодо купівлі-продажу валют;
- д) отримання та надання з-за кордону позик;
- е) укладання контрактів у ВКВ.

2. Функції валютного ринку:

- а) забезпечення своєчасності міжнародних розрахунків і страхування валютних ризиків;
- б) укладання двосторонніх угод на купівлю-продаж валюти;
- в) диверсифікація валютних резервів банків;
- г) регулювання валютних курсів;
- г) організація розрахунків у національній валюті та іноземній валюті за біржовими угодами;
- д) отримання спекулятивного прибутку;
- е) організація підтримки курсу національної валюти;
- є) регулювання економіки;
- ж) вираження ринкового курсу валют.

3. Державно-правова форма організації міжнародних валютних операцій:

- а) валютна система;
- б) світова валютна система;
- в) національна валютна система;
- г) регіональна валютна система;
- г) локальна валютна система.

4. Співвідношення між двома валютами, яке виникає відносно третьої валюти, має назву:

- а) фіксинг;

- б) валютний паритет;
- в) крос-курс;
- г) валютний курс.

5. За прямого котирування за одиницю береться:

- а) національна валюта;
- б) іноземна валюта.

6. Здатність валюти вільно обмінюватися на інші валюти означає:

- а) валютний курс;
- б) конвертованість;
- в) паритет.

7. Валютні курси могли коливатись лише в межах «золотих точок» в умовах:

- а) золотого стандарту;
- б) Бреттон-Вудської системи;
- в) Ямайської системи.

8. Дайте визначення кро-курсу:

- а) курс конвертованої валюти до неконвертованої;
- б) курс, офіційно встановлений центральним банком;
- в) курс двох валют, установлений за курсами цих валют до третьої

валюти.

9. Як називається зниження курсу національної валюти:

- а) ревальвація;
- б) девальвація;
- в) конвертація;
- г) деномінація.

10. Назвіть основні призначення золотовалютних резервів країни:

- а) стимулювання;
- б) страхове;
- в) трансакційне;
- г) інвестиційне;
- г) інтервенційне.

Завдання 2

Дайте відповідь (так/ні).

1. Національну валюту, яка функціонує лише в межах однієї країни і обмін якої на іноземну валюту в деяких випадках є обмеженим, називають вільно конвертованою валютою. _____

2. Ви можете сплатити карткою, випущеною для гривневого рахунку, за покупки в Інтернеті на іноземних веб-сайтах. _____

Завдання 3

Задача

Скільки євро можна купити за 15000 японських єн?

Завдання 4

Дослідження

1. Згадаймо географію та країни – сусіди України. Заповніть наведену нижче таблицю.

Країна – сусід України	Назва валюти	Міжнародна абревіатура	Частково конвертована валюта	Вільно конвертована валюта

2. Знайдіть в Інтернеті інформацію про курси купівлі, продажу валют, наведених у таблиці, в одному банку на ваш вибір й офіційний курс валют на поточну дату. Ви маєте 1 000 доларів США і 500 євро, але наразі плануєте поїздку до Великої Британії та хочете мати фунти стерлінгів.

Скільки фунтів стерлінгів ви зможете отримати за 1 000 доларів США і 500 євро?

<i>Курс валют</i>			
<i>Валюта</i>	<i>Купівля</i>	<i>Продаж</i>	<i>Офіційний курс НБУ</i>
USD			
EUR			
GBP			

ПРАКТИЧНА РОБОТА №5
Розрахувати процентні доходи вкладника в залежності від
методу нарахування процентів

Завдання 1

Можлива одна правильна відповідь.

1. Поточний депозит використовується для:

- а) вкладення грошей на певний строк з метою отримання доходу;
- б) повільного нагромадження заощаджень населення;
- в) вкладення грошей з метою здійснення розрахунків;
- г) вкладення грошей на строк до 1 року.

2. Розмір процентних ставок за банківськими депозитами визначає:

- а) комерційний банк;
- б) Національний банк України;
- в) Асоціація українських банків;
- г) комерційний банк за погодженням із Національним банком України.

3. Перевагою інвестування коштів за посередництва інститутів спільного інвестування є:

- а) можливість самостійно визначати структуру портфеля інвестицій;
- б) диверсифікація ризиків;
- в) гарантування повернення інвестованих коштів у повному обсязі;
- г) забезпечення вищого доходу, ніж за депозитами.

4. Дивіденди – це дохід за:

- а) акціями;
- б) дисконтними облігаціями;
- в) облігаціями внутрішньої державної позики;
- г) інвестиціями в антикваріат.

Завдання 2

Задача

1. У Максима народилася донька, і він замислився над її навчанням у майбутньому. Він порахував, що на момент її вступу до університету

загальна вартість навчання становитиме приблизно 650 000 гривень. Він вирішив, що через три роки протягом наступних 14 років він щороку відкладатиме 20 000 гривень і розмішуватиме їх на депозиті під 12%. Чи зможе він досягти своєї мети за таких умов?

2. Іван студент 2-го курсу. Він планує почати працювати через три роки, і його очікування щодо розміру заробітної плати становлять 120 000 гривень на рік після оподаткування. Наразі він розмірковує, що в перші три роки свого працевлаштування він здійснюватиме щорічні інвестиції в розмірі 50 000 гривень за ставкою 15%. Відповідно наступні три роки він планує розмістити весь обсяг коштів, отриманих у результаті інвестування, на депозит під 6% річних із щорічним нарахуванням процентів. Яку суму грошей він отримає в результаті інвестування та наступного розміщення на депозиті?

3. Аліна відкрила депозит на один рік за ставкою 12% річних на суму 40 000 грн. Сплату процентів передбачено наприкінці строку депозиту. Яким буде процентний дохід Аліни до оподаткування? Яким буде процентний дохід Аліни після оподаткування, якщо ставка оподаткування становить 18% та військовий збір – 1,5%?

Завдання 3
Дослідження

Використовуючи інформацію, яка розміщена на офіційних Інтернет-сторінках, проаналізуйте депозити (на прикладі 3-х банків), які пропонують комерційні банки фізичним особам. Узагальнити результати аналізу в таблиці:

Умови	Назва банку		
Вид депозиту			
Можливість поповнення (так/ні, умови)			
Строк			
Валюта			
Мінімальна сума вкладу			
Процентна ставка			

Оберіть найбільш ефективний депозит з позиції вкладника. Поясніть чому.

ПРАКТИЧНА РОБОТА №6

Створення стратегії для розумного планування та здійснення значних покупок

Завдання 1

Можлива одна правильна відповідь.

1. Що таке кредит і які основні види кредитів існують?

а) кредит - це винагорода, яку банк виплачує клієнту за відкриття банківського рахунку.

б) кредит - це форма фінансування, при якій гроші надаються під умовою подальшого повернення.

в) кредит - це інвестиційний продукт, що забезпечує гарантований прибуток.

2. Які фактори впливають на призначення кредиту та встановлення відсоткової ставки?

а) колір автомобіля та його розмір.

б) кредитна історія, дохід, кредитний рейтинг та поточна економічна ситуація.

в) фаза місяця та знак зодіаку.

3. Які переваги та недоліки банківських кредитів порівняно з альтернативними джерелами фінансування?

а) банківські кредити мають низькі відсоткові ставки, але більше обмежень.

б) альтернативні джерела фінансування надають більшу гнучкість, але можуть бути дорожчими.

в) банківські кредити та альтернативні джерела фінансування мають однакові умови.

4. Які ризики пов'язані з використанням кредитів та як їх можна зменшити?

а) ризик втрати роботи та здоров'я. Зменшити можна шляхом споживання кави з меншою кількістю кофеїну.

б) ризик неспроможності повернути кредит. Зменшити можна шляхом збільшення депозиту.

в) ризик валютних коливань та процентних ставок. Зменшити можна шляхом диверсифікації портфелю та використання захисних інструментів.

5. Що таке кредитний рейтинг і чому він важливий для отримання кредиту?

а) кредитний рейтинг - це оцінка фінансової стійкості країни. Важливий для отримання кредиту, оскільки визначає його суму.

б) кредитний рейтинг - це оцінка кредитоспроможності фізичної особи або компанії. Важливий для отримання кредиту, оскільки впливає на його умови.

в) кредитний рейтинг - це рейтинг, який надається банкам за відмову у видачі кредиту. Важливий для отримання кредиту, оскільки відображає ризики для банку.

6. Які види кредитів існують залежно від строку погашення?

а) короткострокові, середньострокові та довгострокові.

б) щотижневі, щомісячні та щорічні.

в) особисті, бізнесові та закладені кредити.

7. Які різновиди кредитів існують залежно від призначення?

а) житлові, автомобільні та особисті кредити.

б) поточні, відновлювані та закріплені кредити.

в) іпотечні, споживчі та бізнес-кредити.

8. Які можуть бути наслідки прострочення платежів за кредитом?

а) позбавлення грошових надходжень.

б) погіршення кредитної історії та збільшення відсоткових ставок.

в) вигнання з країни.

9. Як впливає рівень кредитного рейтингу на умови кредитування?

- а) не впливає.
- б) нижчий рівень рейтингу - вищі відсоткові ставки та обмеження.
- в) вищий рівень рейтингу - вищі відсоткові ставки та більші суми кредитів.

10. Що таке погашення кредиту?

- а) продовження терміну кредитування.
- б) повернення позичених коштів та виплати відсотків.
- в) відмова від кредиту.

Завдання 2

Задача

1. Олеся оформила кредитну картку, за якою встановлено ліміт у сумі 5 000 грн із пільговим періодом 45 днів. Кредитним договором передбачено, що 25-го числа кожного місяця потрібно обов'язково погашати 10% від непогашеної суми кредиту, попри пільговий період. Якщо мінімальний обов'язковий платіж не було зроблено, застосовуватиметься штраф в розмірі 1% від непогашеної суми кредиту.

«Чорна п'ятниця», яка припала на 20-те число місяця, виявилася щасливою для Олесі з огляду на вдалі покупки, які вона здійснила. Крім власних коштів у сумі 1 200 грн, вона витратила також кредитні кошти в сумі 3 400 грн. Зарплата надійшла на рахунок Олесі 1-го числа наступного місяця в розмірі 8 000 грн. Чи має Олеся щось сплатити банку за отриманим кредитом?

2. Артем має намір придбати автомобіль за ціною 420 000 грн. Він вирішив скористатися пропозицією банку щодо кредитування, а саме, строк кредиту – 36 місяців, фіксована процентна ставка 19%, одноразова комісія, яку Артем сплачує за рахунок власних коштів, становить 0,5% від суми кредиту. Страхування КАСКО – 5% від вартості автомобіля щорічно.

Початковий власний внесок Артема – 30% від вартості автомобіля. Погашення кредиту відбувається щомісячно, ануїтетний метод. Визначте платежі, які Артем здійснить на користь кредитодавця та на користь страхової компанії.

Завдання 3 *Дослідження*

1. Запропонувати 5 найбільш привабливих, на Вашу думку, бізнес-ідей і проранжувати їх відповідно до Ваших інтересів і спеціальності

Бізнес-ідеї	Ранжування бізнес-ідей відповідно до інтересів і спеціальності

2. Придумати ідею щодо відкриття власної справи, розробити і презентувати бізнес-план. Бізнес-план повинен бути реалістичним, для цього потрібно чітко визначити бізнес ідею, потенційне місце провадження діяльності, потенційних клієнтів, конкурентів, маркетинг, вартість проекту, джерела фінансування, прогнозований обсяг доходів, термін реалізації тощо.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПРАКТИЧНИХ РОБІТ ТА ДОСЛІДЖЕНЬ

Рівні навчальних досягнень	Бали	Критерії навчальних досягнень учнів
Початковий	1-2-3	Здобувач освіти не підготувався до виконання практичної роботи. Практична робота виконана частково й оформлена з допомогою. На виконання роботи витрачено багато часу.
Середній	4-5-6	Здобувач освіти показав знання теоретичного матеріалу з теми, але виявив труднощі при практичному застосуванні знань. Допустив помилки та неохайність при оформленні результатів роботи.
Достатній	7-8-9	Практична робота (дослідження) виконана здобувачем освіти повністю самостійно. Здобувач освіти припустив відхилення від необхідної послідовності виконання завдань, які не впливають на правильність кінцевого. Допустив незначні неточності в оформленні результатів роботи.
Високий	10-11-12	Практична робота(дослідження) виконана в повному об'ємі з дотриманням необхідної послідовності та інструктивних рекомендацій. Робота оформлена акуратно, з дотриманням усіх вимог. Здобувач освіти самостійно: підібрав необхідні джерела знань, виявив необхідні теоретичні знання, практичні уміння й навички, обґрунтував конкретні рішення при виконанні практичних завдань.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ТА ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основна література

1. Дванадцять шаблів фінансової грамотності. URL: <http://vseprogroshi.com.ua/dvanadcyat-shchabliv-finansovoi-gramotnosti.html>
2. Фінансова грамотність: навч. посібник / авт. кол.; за ред. д-ра екон. наук, проф. Т. С. Смовженко. Вид. 2-ге, випр. і доп. Київ, 2013. 311 с. URL: <https://bank.gov.ua/doccatalog/document?id=4436538>
3. Фінансова грамотність. Фінанси. Що? Чому? Як?: робочий зошит для учня / авт. кол. Київ, 2019. 160 с.
4. Фінансова грамотність. Фінанси. Що? Чому? Як?: навч. посіб. / авт. кол. Київ, 2019. 272 с.

Допоміжна література

1. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV із змінами і доповненнями. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
2. Закон України «Про господарські товариства» від 19 вересня 1991 р. № 1576-XII, із змінами і доповненнями. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/T157600.html
3. Закон України Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування від 08.07.2010 № 2464-VI, із змінами і доповненнями. URL: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2464-17_51
4. Постанова НБУ N 22 «Про затвердження Інструкції про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті» від 21.01.2004, із змінами і доповненнями. URL: <http://zakon.nau.ua/doc/?code=z0377-04>
5. Податковий кодекс України: Закон України: від 02.12.2010 № 2755-VI. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2755-17/page>
6. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. № 435-IV URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
7. Юрчишена Л. В. Навчально-методичний посібник «Податкова система». Вінниця: ДонНУ, 2017. 229 с.

8. Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб–підприємців. Закон України від 15 травня 2003 р. № 755-IV.
URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/755-15>

Інформаційні ресурси

1. Ліга Бізнес-Інформ. URL: www.liga.net
2. НБУ. URL: <https://bank.gov.ua>
3. Нормативні акти України. URL: www.nau.kiev.ua
4. Словник банківських термінів. URL:
<http://ua.platinumbank.com.ua/view.credgloss/>

**ФІНАНСОВА ГРАМОТНІСТЬ:
практикум**

для здобувачів фахової передвищої освіти
спеціальностей 013 Початкова освіта, 012 Дошкільна освіта

Укладач Грицько В.В.

Тираж 10 пр.

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до
Державного реєстру видавців, виготовлювачів розповсюджувачів
видавничої продукції ДК №4916 від 16.06.2015 р.

Редакційно-видавничий відділ МДУ
89600, м.Мукачево, вул.Ужгородська, 26

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>